

Mál nr. 397/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Váttryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot móttakið 11. október 2024, ásamt fylgiskjöllum.
2. Athugasemdir V, dags 15. nóvember 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M með bréfi dags. 26. nóvember 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi hinn 22. júní 2021 orðið fyrir líkamstjóni í skipulagðri íshellaferð í Kötluhelli á Suðurlandi á vegum X. Hafi M í umrætt sinn verið hluti af hópi ferðamanna sem voru að ganga að Kötluhelli við Kötlujökul. Á þeirri leið hafi hópurinn m.a. þurft að ganga yfir göngubrú (planka) til að komast yfir sprungu. Hafi tveimur plönkum (göngubrum) verið komið fyrir til þess að hægt væri að ganga yfir sprunguna. Hafi M gengið yfir þá göngubrú (planka) sem var vinstra megin en sú brú hafi verið örlítið breiðari en sú sem var hægra megin. Þegar M hafi verið að ganga yfir hafi brúin gefið sig með þeim afleiðingum að M hafi dottið ofan í sprunguna undir brúnni. Við fallið hafi M fótbrotnað og hafi síðan þurft að gangast undir tvær aðgerðir vegna þess.

Telur M að X beri skaðabótaábyrgð á afleiðingum slyssins það sem leiðsögumaður ferðarinnar hafi sýnt af sér gáleysislega háttsemi í umrætt sinn. Hafi hann ekki tryggt að allir þátttakendur ferðarinnar fengju leiðbeiningar um yfir hvora brúna ætti að ganga, nokkuð sem verði að teljast mikilvægt öryggisatriði. Er sérstaklega á það bent í málskotinu að þegar komið var að sprungunni hafi M verið aftast í hópi ferðamanna. Í lögregluskýrslu, dags. 11. júlí 2021, er haft eftir leiðsögumanni að í hópum hafi verið 12 ferðamenn. Í málskotinu kemur einnig fram að M segist ekki hafa fengið neinar leiðbeiningar frá leiðsögumanninum um það yfir hvora brúna ætti að ganga. Þá hafi leiðsögumaðurinn ekki gripið til neinna annarra ráðstafana til að tryggja að ferðamennirnir færu ekki yfir þá brú sem var vinstra megin eins og raunin var um M. Auk þessa hafi leiðsögumaðurinn gengið fyrstur yfir brúna og því skilið hópinn eftir án fullnægjandi leiðsagnar og eftirlits. Auk framangreinds er á það bent í málskotinu að umræddir tveir plankar sem hafi legið hlið við hlið yfir sprunguna, hafi verið mjög líkir í útliti. Erlendir ferðamenn, líkt og M, eigi því erfitt með að átta sig á því að aðeins væri öruggt að ganga yfir annan plankann. Þá hafi erlendir ferðamenn ekki mikla þekkingu á íslenskri náttúru og geti því ekki gert sér grein fyrir þeim breytilegu aðstæðum sem kunna að vera fyrir hendi eða hvaða hætta geti skapast vegna þeirra. M sem hafði enga reynslu af íslenskri náttúru hafi því ekki getað gert sér grein fyrir því að önnur brúin fæli í sér meiri slysa-hættu en hin enda hafi M ekki fengið þær leiðbeiningar frá leiðsögumanninum. Þá hafi ekkert verið sem hindraði að ferðamennirnir færu yfir vinstri plankann eins og M gerði.

Af hálfu V er því hafnað að X beri ábyrgð á tjóni M vegna gálausrar háttsemi leiðsögumannsins. Í athugasemdum frá V, dags. 15. nóvember 2024, segir m.a. eftirfarandi varðandi þá neitun: „Eins og fram kemur í afstöðubræfi félagsins, sem er dags. 31.7.2024 og er fylgiskjal nr. 6 í málskoti til nefndarinnar, fór leiðsögumaður yfir öll öryggisatriði áður en farið var af stað. Fyrst byrjar leiðsögumaður á því að afhenda þátttakendum hjálma og öryggisbrodda ásamt því að fara sérstaklega yfir hvað sé í vændum, þ.á.m. að tvær brýr séu á svæðinu og alltaf eigi að fara yfir sömu brú og leiðsögumaðurinn. Fór hann því yfir að fylgja ætti honum í einfaldri röð og aðeins mætti einn fara yfir brúna í einu. Þessar öryggisleiðbeiningar voru síðan ítrekaðar af hálfu leiðsögumanns þegar komið var að brúnni. Getur félagið því ekki fallist á með málskotsaðila að ekki hafi verið gerðar fullnægjandi ráðstafanir til að koma öryggisleiðbeiningum til skila. Málskotsaðili vísar til þess að háttsemi váttryggingartaka hafi verið gáleysisleg þar sem leiðsögumaður hafi gengið fyrstur yfir brúna og hafi því skilið hópinn eftir án fullnægjandi leiðsagnar og eftirlits. Þessu er mótmælt af hálfu X. Það er fyrst og fremst vegna öryggissjónarmiða sem leiðsögumaður gengur fyrst yfir brúna. Í fyrsta lagi til að

leiða hópinn yfir rétta brú samkvæmt þeim leiðbeiningum sem hann gaf hópnum um að fylgja ætti honum í einfaldri röð og í öðru lagi fer hann fyrstur yfir til að kanna aðstæður á svæðinu og hvort allt væri öruggt til að ganga yfir næstu brú. Því hafi þessi háttsemi leiðsögumanns ekki falið í sér gáleysi heldur hafi hann verið að sinna skyldum sínum og draga með því úr slysaþættu og tryggja öryggi.“

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að hún hafi orðið fyrir slysi vegna saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð á. Gögn fyrir nefndinni um slysið og aðstæður á slysdegi eru fremur takmörkuð. Ef frá er talið fremur stuttaraleg frásögn í fyrirbyggjandi lögregluskýrslu er í gögnum málsins ekki að finna annan vitnisburð um atvik máls en þann sem stafar annars vegar frá M og hins vegar frá X og umræddum leiðsögumanni. Það er því niðurstaða nefndarinnar að gegn neitun X hafi M ekki tekist að sýna fram á að umræddur leiðsögumaður hafi ekki uppfyllt þær faglegu kröfur sem gera verður til hans í umrætt sinn. Nefndin telur því að M hafi ekki tekist að sýna fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar séu uppfyllt í máli þessu.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 14. janúar 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir